

Fakta og myter

om opstillingen af vindmøller på land i dag

Af Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller
Juni 2014

Hvem er de generede naboer?

Jeg bor 750 m fra en stor vindmølle og har fået ødelagt min nattesøvn

Jeg bor 2 km fra en stor vindmølle og sover godt

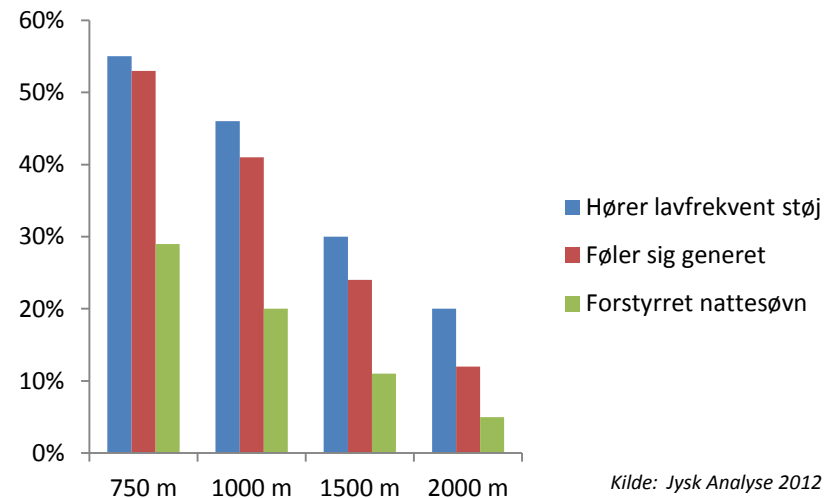
Jysk Analyse gennemførte i 2012 en analyse vedrørende naboskab til vindmøller. En sammenstilling af de bagvedliggende tal for analysen viser, at der er væsentlig forskel på naboernes oplevelser af naboskabet afhængig af, hvor langt væk fra vindmøllerne de bor.

VidenOmVind konkluderer at kun 19 % af naboer føler sig generede af vindmøllestøj, hvilket er klart når man undersøger naboer op til 2 km fra møllerne.

Undersøgelsen viser at blandt de nærmeste naboer får 29 % forstyrret deres nattesøvn og 53 % føler sig generede, mens 20 % oplever den lavfrekvente støj helt ude på 2 km afstand.

Undersøgelsen viser også at genegraden ikke afhænger af om man kan se møllerne, men derimod afhænger af afstanden.

Man skal helt ud på min. 1,5 km afstand, før andelen af generede naboer kan sammenlignes med det man politisk accepterer for trafikstøj.

Undersøgelsen viser med al ønskelig tydelighed, at vindmøller i dag opstilles alt for tæt på naboerne!

Ville du betale fuld pris for en ejendom, som er nabo til en 150 m høj vindmølle?

Vindindustrien påstår, at ingen huskøbere er betænkelige ved at bo tæt på store vindmøller, og at huse tæt på store vindmøller sælges ligeså hurtigt og til samme priser, som huse der ikke ligger tæt på vindmøller.

Foreningen "Vindmøller med omtanke" efterprøvede VidenOmVinds analyser fra Tåsinge og Kyse. I analysen for Tåsinge havde VidenOmVind medtaget ejendomme, der var solgt på auktion, ejendomme med store jordtilliggende, ejendomme, der var solgt før møllerne blev opstillet, samt en ejendom væsentlig udenfor nærområdet. Når der blev korrigeret for disse ejendomme, blev resultatet et ganske andet:

Ejendomme UDEN vindmøller som nabo	Ejendomme MED vindmøller som nabo
Liggetid før salg: 140 dage	Liggetid før salg: 299 dage
Salgspriser i gennemsnit kr. 400.000 OVER ejendomsvurderingen	Salgspriser i gennemsnit kr. 60.000 UNDER ejendomsvurderingen

Salgspriserne for ejendomme med vindmøller som nabo var i gennemsnit 38% mindre end salgsprisen for ejendomme uden vindmøller som nabo, og liggetiden var næsten dobbelt så lang.

Ved Kyse benyttede VidenOmVind nabobyen Sandved som kontrolgruppe. VidenOmVind fortæller dog ikke, at der siden årtusindskiftet har stået 13 vindmøller indenfor en radius af 2 km fra Sandved. Denne "analyse" kan i hvert fald ikke bruges til noget som helst.

Se [her](#) hvem som står bag VidenOmVind.

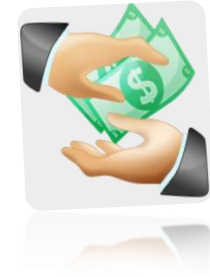

Vi har talt med repræsentanter hos forskellige kreditforeninger. Telefonisk indrømmer de, at de er tilbageholdende med, eller helt afvisende overfor, at finansiere huskøb - eller tilbygninger til huse - med beliggenhed tæt på store vindmøller.

Nogle ejendomsmæglere har vovet at sætte på skrift, at udsigten til at der kommer store vindmøller tæt på en ejendom, medfører en betydelig lavere ejendomsvurdering, se [her](#).

Er dette egentlig ikke ren logik?

Vindmøller er en god investering – for opstiller!

20% af et vindmølleprojekt skal udbydes til vindmøllenaboerne. MEN:

Ikke alle naboer KAN købe de tilbudte vindmølleandele. Det kræver nemlig, at man er kreditværdig.

Ikke alle naboer ØNSKER at købe vindmølleandele. Mange takker nej, fordi deres livskvalitet og helbred ikke kan købes for penge.

Usolgte vindmølleandele falder tilbage til opstiller. Dette har, ifølge Dansk Vindmølleforening, givet anledning til formuleringer i købsaftalerne, som fremhæver usikkerheden i projekterne, hvilket har medført, naboerne ikke tør at købe andele, eller at banker og kreditforeninger har afslået at finansiere naboernes køb af andele. Læs mere [her](#).

Vindmøllefundamenter er gigantiske. Det koster millioner af kroner at fjerne hvert fundament. Hvem dækker denne omkostning når vindmøllen tages ned efter 20-30 års drift? Dette fremgår ofte ikke af byggetilladelsen. Lader vi fundamenterne blive i jorden, og overlader til vores børnebørn at rydde op?

Mange vindmølleopstillere tilbyder årlige tilskud til udvalgte lokale foreninger for at sikre sig lokale meningsdannelses opbakning: Et stort beløb at modtage for en forening, et meget lille beløb at give for en vindmølleopstiller.

Denne fremgangsmåde har bidraget til at skabe stor splid i mange lokalsamfund.

STORE penge på spil

Det koster ca. kr. 28 mio. at opstille en 3 MW vindmølle på land. Når møllen er opstillet, kan den sælges for ca. kr. 44 mio. Dette giver en profit til opstiller på ca. kr. 16 mio.

Tilskuddet som vindmølleopstiller modtager via PSO-afgiften, er ca. kr. 16,5 mio. per 3 MW mølle.

Den profit, som projektudvikler modtager ved at opstille og så sælge en vindmølle, svarer således ca. til det statsgaranterede driftstilskud, som vi alle sammen er med til at betale via PSO-afgiften.

En byggetilladelse fra kommunen er med statsgaranti ensbetydende med hurtigt tjente penge til opstiller!

Hvis vindmølleopstiller vælger selv at eje og drive møllen i hele dens levetid, kan han under forskellige forudsætninger se frem til en profit på helt op til kr. 100 mio. PR. MØLLE, afhængig af el-pris, belåningsgrad og møllens levetid.

Klik [her](#) for en opstilling af informationer givet af mølleopstiller ved et lokalt projekt.

Når man ved, hvor store penge der er at tjene på at opstille en vindmølle, så forstår man, hvorfor vindmølleopstiller kan betale de lokale landmænd en stor overpris for jordleje.

Er der naboer som klager?

Jada, det er der! Ifølge VidenOmVind er der registreret **274 klager** på to år (2011 og 2012).

VidenOmVinds første undersøgelse af klager omfattede 10 sønderjyske kommuner. Her spurgte man om klager i 2010 og 2012, men af en eller anden grund ikke i 2011. Vi gik dem lidt efter i sømmene og fandt ud af følgende:

- I Esbjerg blev fem møller (dog kun 100 m høje) opført så tidligt som i 2002. Kommunen modtog alligevel en klage i 2010/12.
- Syv kæmpemøller blev opført i Billund i november 2012. Kommunen modtog seks klager over disse møller.
- I Varde blev fire møller opført i slutningen af december 2012, og der nåede alligevel at blive registreret en klage inden årsskiftet.
- I Åbenrå, helt på grænsen til Tyskland, blev der opført fem store møller i 2010, som ingen har klaget over. Der er også kun én dansk bolig indenfor 1200 m fra møllerne. Denne ligger få hundrede meter fra vindmøller på tysk side, og ejendommen blev handlet efter opsættelsen af møllerne på dansk side. I 2012 stod boligen tom.

VidenOmVind fremhæver, at Syddjurs Kommune ikke havde modtaget klager over vindmøller. Forståeligt nok: *Der er slet ikke opstillet store vindmøller i Syddjurs Kommune.*

Holbæk Kommune har modtaget en del klager – og ikke kun fra én nabo, som VidenOmVind påstår. Læs referat af møde mellem elleve husstande og Holbæk Kommune [her](#).

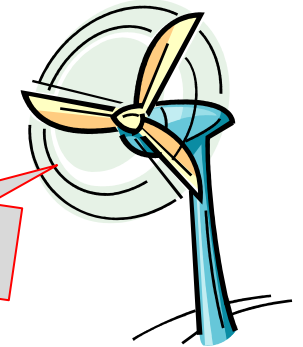
Vi klager ikke, fordi vi ønsker at sælge vores hus....

Der er også andre grunde til ikke at klage:

I flere tilfælde bliver der indgået økonomisk forlig med utilfredse naboer, som derved moralsk frasiger sig retten til at klage.

I andre tilfælde har naboerne indledt retssager for at få en øget værditabsberstatning. Ingen af delene tælles med som klager.

Er der noget at klage over?

Det er desværre oftest spild af tid at klage.

Bekendtgørelsen om støj fra vindmøller gælder nemlig kun ved vindhastigheder på 6 og 8 m/s. Dette er også tilfældet, selv om møllerne står så tæt på naboer, at de i byggetilladelsen er forudsat støjdæmpede. Hvis vinden blæser mere eller mindre, kan møllerne støje frit, og kommunen kan intet gøre. Se bare det svar som Gitte Torneløkke modtog fra kommunen og som er gengivet her på siden.

I Holbæk Kommune har naboerne bl.a. klaget over skrigelyde fra møllerne ved høje vindhastigheder. Selv med loven i hånden, kan kommunen absolut intet gøre – læs bare dette referat af et møde mellem kommunen og Miljøstyrelsen [her](#).

En vindmøllenabo kan i øvrigt kun klage til kommunen – den selvsamme myndighed, som har givet byggetilladelsen til vindmøllen.

Den 25. april 2012

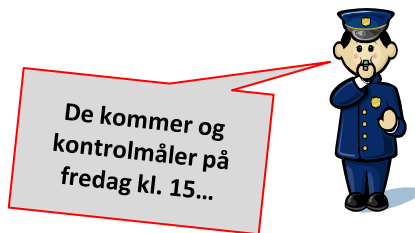
Til Gitte Torneløkke

Du har spurgt til, om der findes et brev med tilladelse til, at vindmøllerne må køre med højere rotorhastighed ved vindhastigheder over 8 m/s.

Støjgrænserne for vindmøllestøj gælder ved 6 m/s og 8 m/s. Tilsynsmyndigheden kan ikke regulere støjen ved andre vindhastigheder.

Kommunen er orienteret om, at rotorhastigheden er øget, ved vindhastigheder der er højere end referencevindhastighederne. Det vil sige ved vindhastigheder, som ikke kan reguleres med vindmøllebekendtgørelse, så derfor har kommunen ikke givet en tilladelse.

Venlig hilsen
Miljøsagsbehandler Pia Ellegaard Jørgensen
Miljø og Teknik
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Kontrolmålingen af kildestøjen for de elektronisk styrede, moderne møller kan kun foretages én gang årligt, og tidspunktet skal på forhånd aftales med vindmølleopstiller!

Støjer store møller ikke mere end små?

VidenOmVind angiver, at store møller ikke udsender forholdsmæssigt mere lavfrekvent støj, end de små møller gør. Det er tilnærmelsesvis korrekt. Det er dog også ligegyldigt idet det er den støj naboerne oplever der har betydning.

Som professor i akustik ved Ålborg Universitet, Henrik Møller, har udtalt, at dette i alle tilfælde er en skindiskussion:

"De høje frekvenser dæmpes mere ved lydudbredelsen, dvs. at de lave frekvenser når længere væk end de høje. Og da afstanden til naboerne skal være større, for at store møller kan nå ned på grænseværdierne, så bliver støjen fra store møller under alle omstændigheder mere lavfrekvent, når den rammer naboerne, end støjen fra de mindre møller."

En undersøgelse udført i 2008 af Delta og Ålborg Universitet viste allerede der, at den beregnede støjbelastning ved naboerne langt overskrider de 20 dB lavfrekvent støj der er tilladt.

Ved fortrolige beregninger i 2011 fandt Miljøstyrelsen det samme. Herefter ændrede man beregningsformlen så tallet kom ned på 20 således at møllerne i dag må stå på samme afstand. Den reelle støjbelastning i naboernes soveværelser dog ikke ændret sig. Dette kan du læse mere om [her](#).

Bo Søndergaard i Grøntmij, som stod bag den undersøgelse som VidenOmVind henviser til, har efterfølgende indrømmet at "store vindmøller støjer mere end små vindmøller, ingen tvivl om det, også i det lavfrekvente område".

Fup frem for fakta

Vestas påstod i deres højlydte "Act on Facts"-kampagne, at en stor vindmølle ikke larmer mere end et køleskab – og beviste derved, at de selv har morderligt svært ved at forholde sig til fakta.

Forskerne i akustik ved Ålborg Universitet havde følgende at sige om den uhyrlige påstand:

'Det er nok de fjerreste naboer til vindmøller, der kan genkende sammenligningen, og det er da også det rene vrøvl. En vindmølle udsender flere millioner gange så meget støj som et køleskab, og selv på 400 meters afstand larmer vindmøllen meget mere end et køleskab ... Vindmøllen larmer ikke mindre end køleskabet, men mere end 10 decibel mere.'

Vestas har tilsyneladende sammenlignet køleskabets kildestøj med vindmøllens lydtryk - og det går altså ikke.

Hvorfor virker støjbekendtgørelsen ikke?

Først og fremmest fordi den ikke MÅ virke! Hvis den virkede, ville det jo medføre begrænsninger for, hvor man må opstille vindmøller og for hvor mange møller man kan opstille på land. Og sådanne begrænsninger har man ikke ønsket. I referatet af et indledende møde om støjbekendtgørelsen mellem repræsentanter fra vindindustrien og Miljøstyrelsen, skriver Miljøstyrelsen således bl.a. følgende (læs hele referatet [her](#)):

*"Grænseværdien skal nok være den samme ved 6 og 8 m/s; det vil være fint hvis den hedder 20 dB men det afhænger af **den overordnede målsætning, nemlig at den nye grænseværdi ikke må medføre nye begrænsninger for vindmøller.** Det der kan lade sig gøre at etablere i dag skal også kunne lade sig gøre efter sommer; det er en udfordring."*

Grænseværdien for indendørs lavfrekvent støj blev vedtaget til 20 dB. Men som professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller, udtaler:

"Hvis de 20 dB faktisk blev overholdt, ville det være helt fint, men man har udformet reglerne sådan, at grænserne ikke baseres på rent faktiske indendørs målinger."

I stedet foretager man en støjmåling tæt på møllen og beregner, hvor meget støjen vil være uden for huset. Til sidst trækker man så et lydisoleringstal fra, og dette tal er kunstigt højt, så man er sikker på at nå et lavt tal for den anslåede støj inde i huset."

Henrik Møller, professor i akustik, Aalborg Universitet

VidenOmVind og andre repræsentanter for vindindustrien påstår i offentligheden, at det er i orden, at støjgrænserne kun er fastsat for 6 og 8 m/s, fordi det er ved 8 m/s, at vindmøller larmer mest. I deres hørings svar til Vindmøllebekendtgørelsen i 2006, skriver Vestas dog følgende meget bemærkelsesværdige anbefaling:

*"Anvendelse af grænseværdier ved specifikke vindhastigheder på 6 hhv. 8 m/s er ikke sammenlignelige med møllens støjemission. Grænserne bør udlægges således at grænsen ved 6 m/s er gældende for alle vindhastigheder mindre end 6 m/s. Herefter bør grænseværdien stige lineært op til 8 m/s. **Over 8 m/s kan enten fortsættes med en lineært stigende grænseværdi, eller der kan anvendes ingen grænseværdi. Ikke at have nogen grænseværdi vil være at foretrække. Eneste ikke anvendelige option er, at grænseværdien ved 8 m/s gælder for alle vindhastigheder over 8 m/s."***

Dette tyder på, at vindindustrien er vel vidende om, at vindmøllerne støjer mere ved højere vindhastigheder end 8 m/s. Vestas fik dog sin vilje, således at der ikke er nogen grænseværdi over 8 m/s, og møllerne må støje fuldstændig frit ved de højere vindhastigheder. Hele dokumentet kan læses [her](#).

Jeg blev til pga. pres fra vindmølle-naboerne. Fra Miljøstyrelsens side var det aldrig meningen, at jeg skulle have nogen virkning!

Vindindustrien har dikteret næsten alle de krav og beregningsmetoder som jeg foreskriver – til deres egen fordel!

Er støjkraevne "ufravigelige" og "skrappe"?

På overfladen har vi en støjbekendtgørelse med det VidenOmVind kalder "ufravigelige krav". Men denne "ufravigelighed" gælder altså kun ved vindhastigheder på 6 m/s og 8 m/s. Ved alle andre vindhastigheder er støjbekendtgørelsen absolut fravigelig – den er ikke en gang gældende!

Jeg er "ufravigelig" – derfor må din kommune fx ikke stille strengere krav til afstand eller støj end hvad jeg dikterer!

For anden industri gælder skærpede støjregler om natten, nemlig 35 dB(A). Vindmøllerne må dog stadig støj hhv. 39 og 44 dB(A) om natten – og stadig fuldstændig frit når der blæser med alle andre vindhastigheder end 6 og 8 m/s.

De fleste støjklider, såsom trafikstøj, stilner af om natten. Det gør vindmøllerne ikke, snarere tvært imod. Atmosfæriske forhold gør nemlig, at støj fra vindmøller høres tydeligere og opleves som allermost generende om natten.

Jeg gælder kun ved 6 og 8 m/s. Ved alle andre vindhastigheder kan du ignorere mig.

Sådan sættes støjbekendtgørelsen de facto ud af kraft

1. Støjgrænserne er kun defineret ved vindhastigheder på 6 og 8 meter/sekund. Vindhastigheden måles i øvrigt ikke, men beregnes med voldsom usikkerhed.
2. Støjbelastningen ude ved naboboligen måles ikke, men beregnes med en stor usikkerhed. Beregningerne er baseret på tal, der er svære at kontrollere og at få aktindsigt i.
3. Ved kontrol af møllen foretages en måling ved møllen efterfulgt af en beregning af støjen hos naboen. Kontrollen pålægges mølleeejer selv, og vil derfor være varslet (dvs. på et tidspunkt aftalt med mølleeejer). Udover almindelig usikkerhed ved beregningen, gives der ved kontrolberegning et tillæg på 2 dB – dvs. at den indendørs lavfrekvente støj kan være op til 24 dB når møllen er stillet op.
4. Naboerne kan kun klage over en vindmølle til kommunen; den kommune, som samtidig er den myndighed, som har planlagt for vindmøllen, har godkendt den og er blevet betalt for opstillingen af vindmøllen, og hvis afgørelse ikke kan ankes til anden myndighed.

Under udarbejdelsen af vindmøllebekendtgørelsen har der aldrig medvirket hverken læger eller akustikere – til trods for at den sætter støjgrænser, der skal sikre, at mennesker ikke får ødelagt deres helbred.

Sidder genererne i hovedet?

VidenOmVind påstår faktisk, at vindmøllenaboerne ikke egentlig er generede af vindmøllerne, men at de blot bilder sig ind, at de er generede og er blevet syge, fordi andre har fortalt dem, at de er det. Er dette en plausibel forklaring?

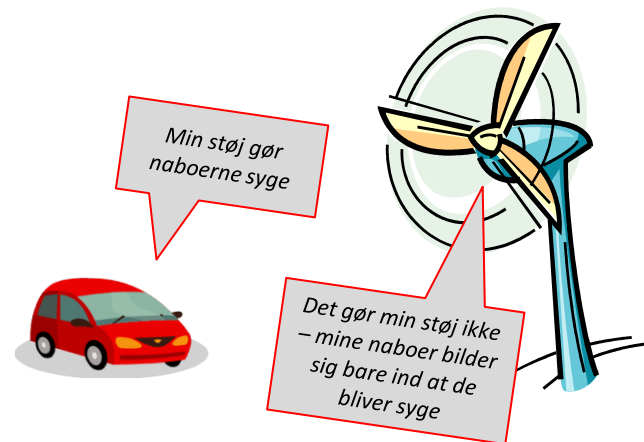
Så meget ved vi videnskabeligt:

Vindmøller støjer. Alt støj af en given styrke og over en given tid er skadelig. Støj forstyrrer vores søvn. Dels bliver perioderne med dyb søvn mindre, og vi vågner oftere.

Søvnproblemer over tid giver bl.a. øget risiko for forhøjet blodtryk, blodprop i hjertet, slagtilfælde, fedme, depression, ADHD og nedsat livskvalitet.

Ifølge Miljøstyrelsen koster trafikstøj hvert eneste år mellem 200 og 500 danskere livet, mens støjen er medvirkende til mellem 800 og 2.200 indlæggelser. Desuden medfører trafikstøj også alvorlige gener og helbreds lidelser som kommunikationsbesvær, hovedpine, forøget blodtryk, forøget risiko for hjerte-/karsygdomme, hormonelle påvirkninger, stress og søvnproblemer. Dertil kommer, at børn udsat for vedvarende støj har forøget risiko for indlæringsproblemer.

Er det ikke forventeligt, at de helbredsrisici, som vi ved følger af trafikstøj, også følger af vindmøllestøj?

Cheflæge ved Sundhedsstyrelsen, Hilde Balling, Sundhedsstyrelsens Rådgivende Videnskabelige Udvalg for Miljø og Sundhed, juli 2012:

"Stress udløst af trafikstøj og mulige søvnforstyrrelser menes at kunne give hjerte-kar-lidelser. Om det også gælder ved langvarig udsættelse for vindmøllestøj er ikke undersøgt og det kan derfor ikke helt udelukkes på nuværende tidspunkt. Der kan naturligvis senere vise sig at være negative helbredseffekter af vindmøllestøj".

Miljøminister Ida Aukens svar på samrådsspørgsmål den 27.06.12:

"Der foreligger ikke epidemiologiske undersøgelser af vindmøllestøj og hjerte-kar-sygdom, så effekter på hjerte-kar-systemet ved langvarig udsættelse for vindmøllestøj kan derfor ikke helt udelukkes på nuværende tidspunkt."

Undersøgelsen fra Jysk Analyse viser, at støjgrænserne for vindmøller tillader, at ca. 30% af de nærmeste naboer har søvnbesvær og ca. 50% af naboerne er generede af støjen fra vindmøllerne. **Det er 4 gange så mange naboer, der er generede, som ved trafikstøj.**

Videnskabeligt belæg for hvad?

"Der er ikke videnskabeligt belæg for at hævde, at der er en sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredsrelaterede følge-virkninger", siger vindindustrien. Nu er der altså heller ikke belæg for at hævde, at der **IKKE** er en sammenhæng. Det er nemlig aldrig blevet undersøgt!

Både sundhedsministeren og miljøministeren indrømmede dette, da de offentliggjorde nyheden om, at der bliver igangsat en videnskabelig registerundersøgelse af sammenhængen mellem vindmøllestøj og hjertekarsygdomme.

Helbredsundersøgelsen lyder som en relevant og god nyhed, men vil den igangværende registerundersøgelse, hvor man i al hovedsag ser på historiske data for små vindmøller, kunne afdække en sådan sammenhæng for de store vindmøller? Desværre, nej. Mette Sørensen fra Kræftens Bekæmpelse, som står bag undersøgelsen, har da også udtalt følgende:

"Vi vil ikke kunne (undersøge) på de langsigtede effekter, fordi kæmpevindmøllerne ikke har været på dansk jord i så lang tid endnu. Vi vil måske kunne kigge på akut-effekter, om de vil kunne udløse hjertekarsygdomme."

Hvis målet med undersøgelsen er, IKKE at få viden om de **store** vindmøllers effekt på naboernes helbred, er det "smart" at gøre som man har gjort, og begrænse sig til en registerundersøgelse baseret på historiske data for **mindre** møller.

I Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller vil vi dog gerne have mere viden, bl.a. **om hvilke støjkrav og hvilken afstand som er den forsvarlige mellem de store vindmøller og naboerne.** Dette ved vi jo ikke i dag.

[Her](#) kan du læse det brev, som vi har skrevet til de ansvarlige for helbredsundersøgelsen.

Vi bruger 1,6 mio. kr. på at undersøge den helbredsrisiko og de vindmøller, som vi er sikre på vil vise, at der ikke er nogen sammenhæng. Mens undersøgelsen pågår, bruger vi 20 mio. kr. på at forske i og bekæmpe naboernes modstand...

Naboerne beder om ærlige svar men bydes "Brød og Skuespil"

Det er svært at finde forskningsmidler til en anstændig helbredsundersøgelse. Anderledes stiller det sig, når det gælder om at finde midler til at bekæmpe naboernes modstand. Der er både **Vindmøllesekretariatet**, **VidenOmVind**, **Vindmøllerejeholdet** og **Vindmølleberedskabet**, som alle rådgiver kommunerne og påvirker opinionen med læserbreve og "gode historier". Vestas alene har haft 100 **spindoktorer** og 20 medarbejdere i en "**Government Relations**" afdeling, som har arbejdet for at påvirke regeringer og den danske lovgivning.

Projekt Wind2050 er fornylig blevet bevilget 20 mio. kr. til at kortlægge og "imødekomme" naboernes modstand.

Senest har Miljøministeriet hyret konsulentfirmaet **Antropologerne** for at bringe de utilfredse naboer til tavshed. De har anbefalet, at invitere naboer og andre parter til middag og selskabslege på det lokale gods, hvis ejer som regel er involveret i vindmølleplanerne. Der skal skåles og hilses på, med nik, ord og kiggen hinanden i øjnene, og sikres, at der hele tiden skænkes i glassene....

"Brød og skuespil" til naboerne skal nok passivisere dem, så vi kan stille vores vindmøller op i fred...

Gør vindmøllerne en forskel?

For CO2 udslippet?

Nej. Det er for længe blevet klart, at opstillingen af flere vindmøller i Danmark ikke reducerer klodens udslip af CO2 med et eneste gram. Bl.a. vores økonomiske vismænd har sagt dette højt og tydeligt.

For partikelforureningen?

Nej. Den menneskeskabte partikelforurening skønnes kun at udgøre 10% af den samlede partikelforurening i verden – vegetation, skovbrande, vulkanudbrud mv. forurener langt mere. En stor del af partikelforureningen i Danmark kommer i øvrigt fra biltrafik, togdrift, flytrafik og brændeovne og "importeres" luftbåret fra andre lande. Den reduktion af partikelforurening, som opstillingen af vindmøller på land i Danmark medfører, er helt mikroskopisk, hvis den overhovedet er til at få øje på.

For arbejdsmarkedet?

Ja, negativt! I Danmark betaler vi verdens højeste pris for el. Dansk Industri har længe sagt, at PSO-afgiften er direkte ødelæggende for danske industrivirksomheder, og en direkte årsag til, at mange virksomheder flytter ud af Danmark eller lægger investeringer i udlandet hellere end i Danmark. Senest er Dansk Erhverv kommet på banen og siger, at PSO-afgiften også har negativ indflydelse på de danske serviceerhverv, såsom handel og turisme.

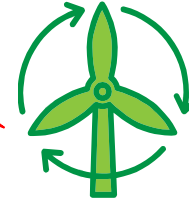
I Spanien beregnede forskere i 2009 at hver skabte "grønne" arbejdsplads kostede 2,2 arbejdspladser i andre sektorer. Det samme mentes at være tilfælde i andre lande.

I 2014 betaler vi kr. 7,6 milliarder i PSO-afgift. Dette beløb stiger for hver eneste vindmølle, der stilles op. For de samme milliarder kunne vi få flere i arbejde, hvis vi brugte dem på noget andet. Vi kunne f.eks i højere grad understøtte energi-renoveringen af den ældre boligmasse.

For investorerne?

Ja! De professionelle, "grønne" investorer tjener rigtig mange penge - betalt af den almindelige danske borger og den helt almindelige virksomhed.

Når det ikke blæser, producerer vi for lidt, og så må der importeres mere kulkraft og atomkraft fra udlandet. Takket været os vindmøller får danskerne nu 14% atomkraft i stikkontakterne!

Når det blæser, producerer vi for meget. Men tænk, vi får fuld betaling for produktionen, inkl. PSO-afgift, selv om de eksporterer vores strøm til en meget lavere pris!!

Dette lyder som alle tiders miljø-historie

For forsyningsikkerheden?

Ja, negativt! Danmark er blevet et af tre lande i Europa i kategorien "ekstremt afhængig af el-import". Vindmøller producerer el som vinden blæser. Når det blæser, producerer vindmøllerne for meget el, og vi må sælge den til udlandet til en lav pris for at komme af med al strømmen – som vi danskere i øvrigt betaler fuld pris og PSO-afgift for, at vindmøllerne skal producere.

Når vinden ikke blæser, må vi importere strøm fra udlandet, og så importerer vi både kulkraft og atomkraft. På grund af vindmøllerne, udgør atomkraft nu 14% af den strøm vi får leveret i vores stikkontakter, og det er en stigning fra 1-3% for kun tre år siden.

For naboerne?

Ja, negativt! De må leve med gener, søvnforstyrrelser og måske helbredsproblemer forårsaget af vindmøllerne samt reducerede ejendomsværdier og ødelagte landskaber.

Dertil oplever naboerne, at deres egne demokratiske institutioner bliver brugt imod dem, fx ved udformningen af støjbekendtgørelsen.

Dansk energipolitik anno 2014:

Vi bliver ved med at stille vindmøller op, så vi kan lukke flere effektive og forholdsmæssigt rene, danske kulkraftværker og eksportere mere dyrt produceret vind-el til dumpingpris – og importere mere beskidt kulkraft og atomkraft, afhængig af hvordan vinden den blæser!!

Danmark som "foregangsland"

Danmark skal være et fuldskalalaboratorium for vindkraft – og vi skal gå foran alle andre, koste hvad det vil.....

I Tyskland har vi indset, at vindmøller har behov for masser af back-up og vi bygger nu 24 nye kulkraftværker... Vindmølletilskuddene reduceres.

I Spanien reducerer vi også tilskuddene til vindmøller

I Polen glæder vi os over de billige CO2-kvoter og fyrer med kul...

I Canada er vi i gang med en meget omfattende helbredsundersøgelse

I Falmouth, Massachusettes er vindmøller blevet dømt helbredskskadelige i højesteret og må ikke køre om natten eller på søn- og helligdage.

I USA satser vi på billig skifergas og reducerer samtidig vores CO2-udslip væsentlig mere end I gør i Europa.

Man fremfører, at Danmark bør være et 'foregangsland' og støtte vedvarende energi i kvotesektoren, selv om det ikke har en direkte CO2-effekt. Herved kan vi demonstrere, at det ikke er så dyrt at gå langt med omstillingen til vedvarende energi. Argumentet er tvivlsomt:

Det kan også være, at Danmark ved at gå foran kommer til at vise, at det er forbundet med betydelige omkostninger at gennemføre en ekstra grøn omstilling

For hvilke andre lande vil underminere deres økonomi og følge det danske eksempel og implementere en ekstremt dyr, ineffektiv og usikker energiform, som kræver back-up produktion, truer deres forsyningsikkerhed, forurener deres landskaber og er til stor gene for de mennesker, der bor tæt på? UDEN at man kender noget til helbredsrisikoen ved at gøre dette?

Landvindmøller kan måske godt være en del af den fremtidige energiforsyning i Europa, men de skal selvfølgelig ikke stilles op i tætbefolkede lande og værdifulde landskaber – eller hvor vindressourcerne ikke er optimale.

Mens Danmark smider 96% af forskningsmidlerne til vedvarende energi i kurven for vindkraft og i øvrigt bruger forskningsmidler på at bringe naboerne til tavshed, forsker udlandet i andre, billige og effektive vedvarende energikilder, som i fremtiden KAN erstatte de fossile brændsler....

"Vi kan jo ikke stoppe udviklingen grundet manglende viden..."

Sundhedsminister Astrid Krag om hvorfor vi skal blive ved med at opstille vindmøller mens helbredsundersøgelsen pågår.